

19.02.2021

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

GÜNLÜK BASIN ÖZETLERİ

**19 Şubat 2021
Cuma**

RESMÎ GAZETE’DE BUGÜN

19 Şubat 2021 Cuma

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

CUMHURBAŞKANI KARARLARI

- Yeni Koronavirüs (Covid-19) Nedeniyle Dışsal Etkilerden Kaynaklanan Dönemsel Durumlar Kapsamındaki Zorlayıcı Sebep Gerekçesiyle Kısa Çalışma Uygulanan İşyerleri İçin Kısa Çalışma Ödeneğinin Süresinin Uzatılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 3556)
- Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar (Karar Sayısı: 3557)
- Beşeri Tıbbi Ürünlerin Fiyatlandırılmasına Dair Kararda Değişiklik Yapılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 3558)
- Rafineri ve Petrokimya Tesislerinde Üretilerek İmalatta Kullanılan ve İmalatta Kullanılmak Üzere Bu Tesislere Teslim Edilen Mallarda Özel Tüketim Vergisi Tutarlarının Belirlenmesine Dair Karar (Karar Sayısı: 3559)
- Erzurum İli, Palandöken İlçesi, Tuzcu Mahallesi Sınırları İçerisinde Yer Alan Bazı Alanların Kentsel Dönüşüm ve Gelişim Proje Alanı İlan Edilmesi Hakkında Karar (Karar Sayısı: 3560)

YÖNETMELİKLER

- Tarım Arazilerinin Korunması, Kullanılması ve Planlanmasına Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Galatasaray Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

TEBLİĞ

- İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (No: 2021/5)

YARGI BÖLÜMÜ

ANAYASA MAHKEMESİ KARARLARI

- Anayasa Mahkemesinin 2/12/2020 Tarihli ve 2017/19758 Başvuru Numaralı Kararı
- Anayasa Mahkemesinin 2/12/2020 Tarihli ve 2018/13753 Başvuru Numaralı Kararı

YARGITAY KARARI

- Yargıtay 12. Hukuk Dairesine Ait Karar

2020'de 'Coğrafi İşaret'te şampiyon Bolu oldu

Eşdeğerlerine göre iki kat daha pahalıya satılan Coğrafi İşaretli ürünler, yurt ekonomisine sunduğu katkının yanında bölgesel tanıtım açısından da son derece önemli. TÜRKPATENT'in 2020 yılına ait verilerine göre, en çok Coğrafi İşaret tescili gıda alanında alınırken, en çok tescili alan il ise Bolu oldu.

Coğrafi İşaret, belirgin bir niteliği, ünü veya diğer özellikleri itibariyle bölgesi ya da ülkesi ile özdeşleşmiş bir ürünü gösteren işaret. Bu işaret hem bölge insanının emeğine hem de tanıtım ve imajına katma değer sunuyor.

TÜRKPATENT'in 2020 yılı verilerine göre, Türkiye'de coğrafi işaret başvuruları 2019 yılında 202 iken bu sayı 2020'de 477'ye yükseldi. Başvuruların yüzde 90'ı gıda üzerine yapılırken, tescil edilen coğrafi işaretler de aynı şekilde gıdayla ilgili oldu.

Yurt genelinde baldan meyve sebzeye, zeytinyağından çorba ve tatlılara kadar uzayan listede geçen yıl 164 yeni coğrafi işaret tescillenerek toplam tescilli coğrafi işaret sayısı 633'e yükseldi.

Avrupa Birliği nezdinde de Türkiye'nin "Antep baklavası", "Aydın inciri", "Aydın kestanesi", "Malatya kayısı" ve "Milas zeytinyağı" olmak üzere 5 tescilli coğrafi işareti bulunuyor.

2020 yılı verilere göre, en çok coğrafi işaret tescili alan ilk üç il arasında, 13 adet tescil ile Bolu ilk sırada yer alırken, Gaziantep ve Adana 12 adet coğrafi işaret tescili ile ikinciliği paylaştı. Aydın ise 9 coğrafi işaret tescili ile üçüncü sırada yer aldı. İllerin başvurularının neredeyse tamamı yöresel yemekler, meyve sebzelerden oluşuyor.

Bolu'nun "Çivril Fasulyesi", "Fındık Şekeri", "Patatesli Ekmeği", Gaziantep'in "Nohut Dürümü", "Sarımsak Kebabı", Adana'nın "Bici Bicisi", "Halka Tatlısı" listede en çok dikkat çekenler arasında. 2020 yılında Bolu'nun 9 coğrafi işaretli ürününün başvurusu ise Bolu Ticaret ve Sanayi Odası tarafından yapıldı.

Başvuruda şampiyon Diyarbakır

TÜRKPATENT verilerine göre, 2020 yılında en çok coğrafi işaret başvurusu yapılan il 67 adet ile Diyarbakır oldu. Tirit yemeğinden Kulak Çorbasına, Tavuk Eşkenesi'nden Hirçikli Meftunesi'ne kadar, başvuruların yüzde 70'i yemekler ve çorbalardan oluşuyor. 2020 Coğrafi İşaret başvurularında, en çok coğrafi işaret başvurusu yapan ikinci il ise 55 adet başvuruyla Konya olurken, Gaziantep üçüncü sırada yer aldı.

"Coğrafi işaretler konusunda çok zengin bir ülkeyiz"

TÜRKPATENT'in 2020 yılına ait Coğrafi İşaret verilerini değerlendiren Destek Patent Yönetim Kurulu Başkanı Kemal Yamankaradeniz, Türkiye'nin şu an için 661 işaretli ürününün bulunduğunu bildirdi.

Destek Patent olarak İnegöl köftesinden Gemlik zeytinine, Buldan bezinden Bodrum mandarinine, İzmir kumrusundan İzmir lokmasına kadar birçok il için coğrafi tescil belgesi aldıklarını söyleyen Yamankaradeniz, yöresel ürünlerin tescil ile koruma altına alarak gelecek nesillere aktarılmasını, hak ettikleri ekonomik değere ulaşmasını çok önemsediklerini vurguladı. Coğrafi işaretlerin bulunduğu yöreye sağladığı katma değer yanı sıra istihdamın ve ihracatın önünün açılmasına katkı sunduğunu belirten Yamankaradeniz, "Türkiye, coğrafi işaretler konusunda çok zengin bir ülke. Yerel değerlerimizi ihraç ederek dünyanın diğer ülkelerine ulaştırmak aynı zamanda kültür ihracı yapmamıza da olanak sunuyor." dedi.

Denetim ve uluslararası tescil konusunun önemine de dikkat çeken Yamankaradeniz, "Coğrafi işaret sisteminin sağlıklı bir yapıda ilerlemesi için denetim mekanizmasının çalışıyor olması çok önemli. Denetim yapısı oturtulamaz ise coğrafi işareti alınmış ürünlerin sahteleri kontrol altına alınamaz. Bu nedenle yıllık bazda denetim yapılarak raporlanması ve Türk Patent ve Marka Kurumu'na sunulması gerekiyor. Yurt içinde tescilli yapılan ürünlerin uluslararası tescilinin de yapılması, ülkemizin bu ürünlerin ihracatından yeterli payı alabilmesi için büyük önem taşıyor." şeklinde konuştu.

Gübre ve mazot desteği ne zaman verilecek?

Gübre ve mazot desteği ödemeleri için bekleyiş sürüyor. Bu destekten yararlanacak vatandaşlar ödemelerin ne zaman yapılacağını araştırıyor. Henüz gübre ve mazot desteği ödemelerine dair bir tarih verilmedi ancak geçtiğimiz yıl destek ödemeleri mart-nisan aylarında yapılmıştı.

Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından yapılan destek ödemelerinden gübre ve mazot desteği için bekleyiş devam ediyor. Şubat ayına gelinmesi ile birlikte destekten faydalanan vatandaşlar gübre ve mazot desteği ne zaman verilecek, sorusuna yanıt aramaya başlarken, bu konuda Bakanlıktan henüz bir açıklama yapılmadı.

Geçtiğimiz yıl gübre ve mazot desteği ödemeleri mart-nisan aylarında yapılırken, bu yıl da ödemelerin aynı dönemde yapılacağı düşünülüyor. Gübre ve mazot desteğinden çiftçiler faydalanabiliyor.

Cumhurbaşkanı Erdoğan'dan gübre desteği açıklaması

Kabine toplantısında gübre desteği konusuna değinen Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan destekte yüzde 100 artış yapıldığını söyledi. Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Kısa çalışma ödeneğinin süresini son defa olarak mart ayı sonuna, asgari ücretteki artış miktarı kadar yükselttiğimiz nakdi ücret desteğinin süresini de 17 Mart'a kadar uzattık. Çiftçimize gübre destekleriyle ilgili iki müjde vermek istiyorum. Bay Kemal çok heyecanlanıyor acaba bu müjde neydi? Gübre desteklerini küresel emtia fiyatlarında yaşanan gelişmeleri göz önünde bulundurarak yüzde 100 artışla iki katına

ıkartıyoruz. Buğday, arpa, avdar gibi hububat ürünlerinde dekara 8 lira olan desteği 16 liraya yükseltiyoruz Bay Kemal. Organik gübre kullanan üreticilerimize dekara 10 lira olan destekleme ödemesini dekara 20 liraya yükseltiyoruz Bay Kemal. Bu destek ödemeleri çiftçilerimizin kaynağa en çok ihtiyaç duydukları ilkbahar döneminde hesaplarına yatırılacaktır.” ifadelerini kullandı.

Nasıl bařvurulur?

Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından verilen tarımsal desteklerden biri olan gübre ve mazot desteği için başvuru yapacakların ifti Kayıt Sistemi'ne kayıt olmaları gerekiyor. Burada kaydı bulunan çiftçilerin gübre ve mazot desteği almak için dilekçe yazmaları ve bu dilekçeyi Tarım İl Müdürlüęü veya Tarım İlçe Müdürlüęü'ne teslim etmeleri gerekiyor.

İlgili müdürlüklere teslim edilen dilekçeler inceleniyor ve bunun sonucunda başvurusu onaylanan vatandaşlar gübre ve mazot desteği almaya hak kazanıyor. Destek alma hakkını kazanan vatandaşların banka hesaplarına ödeme döneminde gübre ve mazot desteği ödemesi yatırılıyor. Bu destek güncel mazot fiyatının yüzde 50'si tutarında oluyor.

Başvuru řartları nelerdir?

Gübre desteği başvurusu yapabilmek için en az 1 dekar alana sahip olunması, 50 dekardan fazla araziye sahip olanların toprak analizi yaptırmaları gerekiyor. Toprak analizi yaptırmayan çiftçiler sadece mazot desteği alabilirken, gübre desteklerinden yararlanamıyor. Ayrıca ekilen ürünün coğrafi koşullara uygunluğunun da tespit edilmesi gerekiyor.

Kısa çalışma ödeneği desteği 31 Mart'a uzatıldı

Salgının ekonomiye ve istihdama olan olumsuz etkilerinin azaltılması amacıyla işletmelere sağlanan kısa çalışma ödeneği desteğinin süresi 31 Mart 2021'ye uzatıldı.

COVID-19'un ekonomiye ve istihdama olan olumsuz etkilerinin azaltılması amacıyla geçen yıldan bu yana işletmelere sağlanan kısa çalışma ödeneği desteğinin süresi 31 Mart 2021'e kadar uzatıldı. Destek süresinin uzatılmasına ilişkin Cumhurbaşkanlığı Kararı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girdi.

Daha önce yapılan yasal düzenleme ile Cumhurbaşkanına kısa çalışma ödeneği destek süresini 30 Haziran 2021'e kadar uzatma yetkisi verilmişti. 2020 yılında günlük 39.24 lira olan kısa çalışma ödeneği desteği, 2021 yılı için 8.46 lira artırılarak 47.70 liraya çıkarılmıştı.

Destek kapsamında bugüne kadar 2 milyon 471 bin çalışan için 8 milyar 265 milyon 914 bin liralık ödeme yapılmıştı.

Yüzde 5 enflasyon hedefi PPK metnine girdi

Merkez Bankası şubat PPK'sında politika faizinde değişikliğe gitmedi. PPK'da sıkı para politikasının iç talep ve krediler üzerinde etkisinin belirginleştiğine vurgu yapılırken PPK metnine yüzde 5 enflasyon hedefine kadar sıkı para politikasının kararlılıkla süreceği girdi.

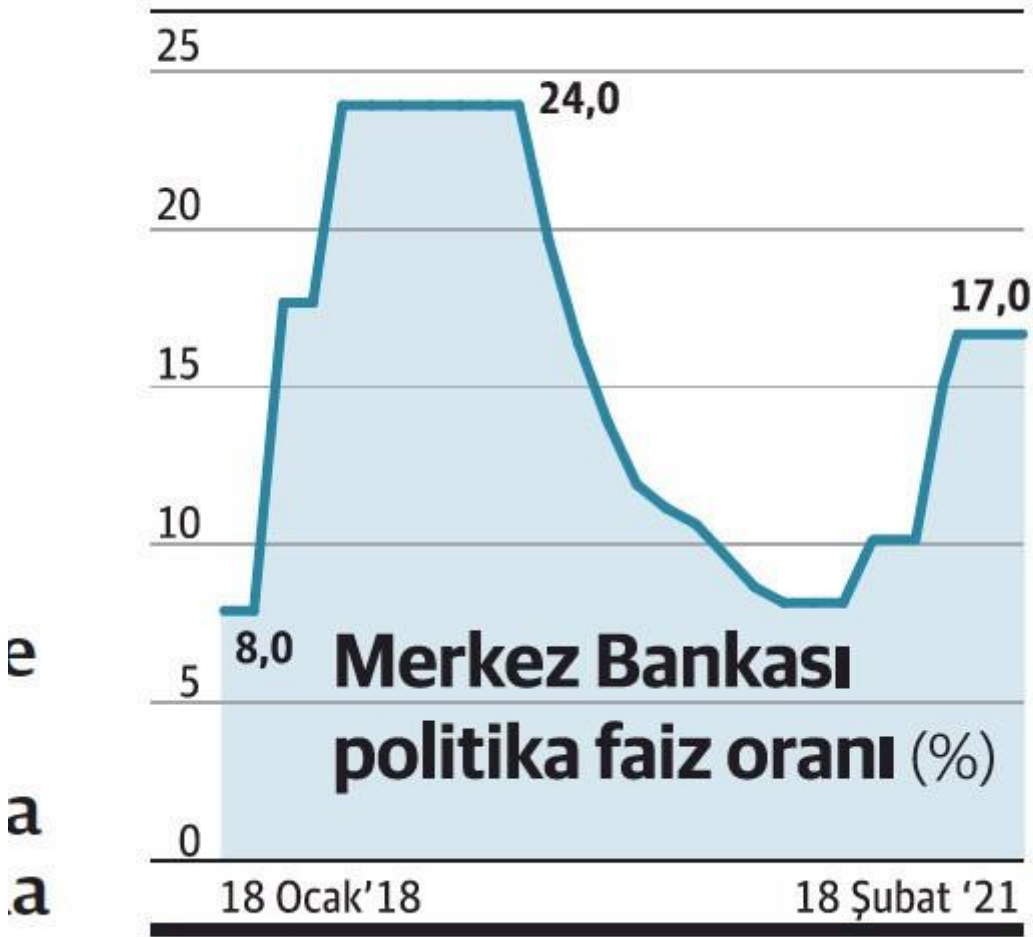
Merkez Bankası yılın ikinci Para Politikası Kurulu (PPK) toplantısında piyasanın beklentilerine paralel politika faizini yüzde 17'de sabit tuttu. Merkez Bankası'nın kararının ardından 6.95 lira seviyelerinde olan dolar kurunda hafif de olsa düşüş yaşandı ve 6.93 lira seviyelerine doğru hareket oldu. Merkez Bankası Başkanı Naci Ağbal'ın enflasyon raporunda vurguladığı yüzde 5 enflasyon hedefine ulaşınca kadar sıkı para politikasının sürdürüleceği vurgusu da ilk kez PPK metnine girdi.

Analistler Merkez Bankası'nın kasım ve aralıkta yaptığı sıkılaştırmanın etkilerini gözlemlemeye devam etme yönünde politika faizini sabit bıraktığını dile getirirken yukarı yönlü risklerin takip edildiği ve kararlılıkla enflasyonla mücadele vurgusunun tekrarlanmasının önemli olduğunu belirtti. Analistler ilave ek sıkılaştırma yapılabileceği ifadesinin de yine metinde yer almasının politika kararlılığı açısından doğru bulunduğunu söyledi.

PPK metninde salgın döneminde sağlanan yüksek kredi büyümesinin birikimli etkileriyle güç kazanan iç talebin cari işlemler dengesi üzerindeki olumsuz etkisi devam ettiği belirtilerek finansal koşullardaki sıkılaştırmayla birlikte son dönemde kredi büyümesi yavaşlamaya başladığı kaydedildi.

Metinde, 2021 yılsonu enflasyon tahmin hedefi dikkate alınarak, enflasyonda kalıcı düşüşe ve fiyat istikrarına işaret eden güçlü göstergeler oluşana kadar, sıkı para politikası duruşunun kararlılıkla uzun bir müddet sürdürüleceğine dikkat çekilerek, gerekmesi durumunda ilave parasal sıkılaştırma yapılacağı kaydedildi.

Metne ilk kez yüzde 5 hedefi de bu PPK'da girmiş oldu. Metinde, şu ifadeler yer aldı: "Kalıcı fiyat istikrarı ve yüzde 5 hedefine varıncaya kadar, para politikası faizi ile gerçekleşen/beklenen enflasyon arasındaki denge, güçlü dezenflasyonist etkiyi koruyacak şekilde kararlılıkla sürdürülecektir. Sıkı para politikası duruşunun bu şekilde sürdürülmesinin fiyat istikrarını kalıcı olarak tesis etmesinin yanında, ülke risk primlerinin düşmesi, ters para ikamesinin başlaması, döviz rezervlerinin artış eğilimine girmesi ve finansman maliyetlerinin kalıcı olarak gerilemesi yoluyla makroekonomik ve finansal istikrarı olumlu etkileyeceği değerlendirilmiştir."

Uzun bir süre sıkı duruş sürecektir

Metinde, 2021 yılsonu enflasyon tahmin hedefi dikkate alınarak, enflasyonda kalıcı düşüşe ve fiyat istikrarına işaret eden güçlü göstergeler oluşana kadar, sıkı para politikası duruşunun kararlılıkla uzun bir müddet sürdürüleceğine dikkat çekilerek, gerekmesi durumunda ilave parasal sıkılaştırma yapılacağı kaydedildi. Metne ilk kez yüzde 5 hedefi de bu PPK'da girmiş oldu.

Metinde, şu ifadeler yer aldı:

“Kalıcı fiyat istikrarı ve yüzde 5 hedefine varıncaya kadar, para politikası faizi ile gerçekleşen/beklenen enflasyon arasındaki denge, güçlü dezenflasyonist etkiyi koruyacak şekilde kararlılıkla sürdürülecektir. Sıkı para politikası duruşunun bu şekilde sürdürülmesinin fiyat istikrarını kalıcı olarak tesis etmesinin yanında, ülke risk primlerinin düşmesi, ters para ikamesinin başlaması, döviz rezervlerinin artış eğilimine girmesi ve finansman maliyetlerinin kalıcı olarak gerilemesi yoluyla makroekonomik ve finansal istikrarı olumlu etkileyeceği değerlendirilmiştir.”

Emtialardaki yükselişe dikkat çekildi

PPK metnine göre, iç talep koşulları, döviz kuru başta olmak üzere birikimli maliyet etkileri, uluslararası gıda ve diğer emtia fiyatlarındaki yükseliş ve enflasyon beklentilerindeki yüksek seviyeler, fiyatlama davranışları ve enflasyon görünümünü olumsuz etkilemeye devam ediyor. Metinde, şöyle denildi: “Gerçekleştirilen güçlü parasal sıkılaştırmanın krediler ve iç talep üzerindeki yavaşlatıcı etkilerinin daha belirgin hale gelmesi beklenmekte, böylelikle enflasyon üzerinde etkili olan talep ve maliyet unsurlarının kademeli olarak zayıflayacağı öngörülmektedir. Öte yandan, uluslararası emtia fiyatlarında süregelen artış eğilimi ve bazı sektörlerde belirginleşen arz kısıtları ile gerçekleştirilen ücret ve yönetilen fiyat ayarlamaları, orta vadeli enflasyon görünümü üzerindeki önemini korumaktadır.”

Tüketici güveni 2,5 yılın zirvesine çıktı

Tüketici güven endeksi, şubat ayında bir önceki aya göre yüzde 1,5 oranında artarak 84,5 puana yükseldi. Böylece tüketici güven endeksi 2018 yılı ağustos ayından bu yana en yüksek seviyesini görmüş oldu.

Türkiye İstatistik Kurumu ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası işbirliği ile yürütülen tüketici eğilim anketi sonuçlarından hesaplanan mevsim etkilerinden arındırılmış tüketici güven endeksi, şubat ayında bir önceki aya göre yüzde 1,5 oranında arttı. Ocak ayında 83,3 olan endeks, Şubat ayında 84,5 oldu.

Böylece şubat ayıyla birlikte Tüketici Güven Endeksi, Ağustos 2018'de gördüğü 88,2 puan seviyesinden bu yana en yüksek seviyeye ulaştı.

Hanenin maddi durumu endeksi 66,3'e yükseldi

Geçen 12 aylık döneme göre mevcut dönemde hanenin maddi durumu endeksi Ocak ayında 63,7 iken, Şubat ayında yüzde 4,1 oranında artarak 66,3 oldu. Önümüzdeki 1 yıllık döneme ilişkin hanenin maddi durum beklentisi endeksi Ocak ayında 83,8 iken, Şubat ayında yüzde 0,8 oranında artarak 84,5 oldu.

Genel ekonomik durum beklentisi endeksi 91,7 oldu

Gelecek 12 aylık döneme ilişkin genel ekonomik durum beklentisi endeksi Ocak ayında 88,2 iken, Şubat ayında yüzde 4 oranında artarak 91,7 oldu.

Geçen 12 aylık döneme göre gelecek 12 aylık dönemde dayanıklı tüketim mallarına harcama yapma düşüncesi endeksi Ocak ayında 97,3 iken, Şubat ayında yüzde 1,9 oranında azalarak 95,5 oldu.

Fiyat artışları sürüyor: Tedarik sorunu tahammül sınırını aştı

Artan emtia fiyatları ve navlun maliyetleri küresel tedarik zincirlerinde aksamalara yol açarken, sürecin Türkiye'ye etkileri Dünya Web TV'de Global Konuşmalar yayınında tartışıldı.

Buse Biçer'in moderatörlüğünde gerçekleştirilen Global Konuşmalar'da bu hafta global tedarik zincirleri konuşuldu. Dünya Gazetesi Yöneticisi Hakan GÜLDAĞ, Dünya Gazetesi Genel Koordinatörü Vahap Munyar, Dünya Gazetesi yazarı Servet Yıldırım ve gazeteci Abdurrahman Yıldırım'ın katıldığı toplantıda emtia fiyatlarındaki artıştan lojistikte konteyner krizine kadar birçok başlık ele alınırken toplantıda şu yorumlar öne çıktı:

Hakan GÜLDAĞ: Ana sanayiyle alt sektörler birbirini suçluyor

>Tedarik sorunu sanayicimiz açısından tahammül sınırlarını aşan bir noktaya geldi. Eylül'den bu yana petrol fiyatlarında yüzde 50'nin üzerinde artışlar oldu. Yılbaşından bu yana artış yüzde 25. Gıda enflasyonu ise küresel çapta yüzde 20'ye geldi.

>Rusya Türkiye'ye ayçiçek ihracatını sınırladı. Yağın 4,5 lira olan teneke kısmı bile 8 liraya çıktı. Navlundaki artış da emtiadaki artışı tetikledi.

>Emtia fiyatlarının artışında konteyner taşımacılığında 10 tane şirketin elinde olan oligopol yapının da etkisi oldu.

>Analistlerin söylediklerine baktığımızda bu sürecin en az hazırana kadar süreceği söyleniyor. Denizcilik sektörü çok kritik sektör. Türkiye'nin buraya özellikle eğilmesi gerekiyor.

>İhracatın %90'a yakını deniz yolları üzerinden yapıyoruz ama %89'u yabancı bandralı gemiler tarafından yapılıyor. Konteyner taşımacılığında dünyanın 1

numarası 4 milyon teu'ya ulaşmış. Bizim 1 numaralı şirketimizin ulaştığı rakam 58 bin teu.

>Bizim galiba artık şapkayı önümüze koyup sadece altyapıda marka projelere yönelmek yerine üstyapıda; fabrikada, tesislerde, ana sanayide büyümemiz lazım. Ve yatırımları hızla devreye sokmamız lazım.

>Ana sanayiyle alt sektörler bugün birbirlerini suçluyorlar. Birisi diyor ki, "Sen bu kadar çok ihracata yönelme, aman ben bunu daha katma değerli olarak ihraç edeyim". Bu tartışmaları sonlandırmak için yatırımları artırmak gerekiyor.

Vahap Munyar: "Toplu alım gücü" yeniden konuşulabilir

>Hammadde kaynakları bizde değil. Ara mal konusunda da yeteri kadar üretim yapamıyoruz. Oradaki açığımız yine ortaya çıktı. Taşımacılıktaki sıkıntıya ihracatçı, "Eğer daha fazla konteyner olsaydı fazladan 10 milyar dolar daha ihracat yapardık" diyor.

>Daha önce 3-4 bin dolara kiralanabilen konteyner 10 bin dolara kadar çıktı. Hem ihracatta hem ithalatta maliyetler çok arttı. Konteyner üretilemez miydi, geçmişte üretilmiş. Kemal Çolakoğlu İzmir'de üretmiş, Çin'le rekabet edemeyince kapatmış.

>Zafer Çağlayan'ın bakanlık döneminde toplu alım gücünü kullanabilmek konusu çok gündeme gelmişti, "üreticiler birleşsin ithalatı birlikte yapsınlar" diye. Bu çok konuşuldu ama bir türlü olmadı. Belki yeniden konuşulabilir.

Servet Yıldırım: Kredi arzı arttı, dengeler bozuldu

>Biz aslında Çin'le aynı pazarlara yönelik rakip değiliz. Sorunumuz Çin'e çok fazla ticaret açığı vermemiz. Ara mal ihtiyacımızı Çin'den karşıladığımız için problem yaşıyoruz. Bu ürünlerde dış ticaretimiz büyük açık veriyor.

>Yüksek faizle yatırım yapma sorunumuz enflasyon olduğu sürece sorun olmaya devam edecek. Dünyada enflasyon sorunu yokken enflasyon sorunu yaşıyoruz. Geçen yıl kamu bankaları kredi arzını artırdı. Sonuçta ne oldu, diğer ekonomik dengeler bozuldu.

Abdurrahman Yıldırım: Bol para artık sorun olmaya başladı

>Çin önümüzdeki yıllarda dünyanın tedarikini sağlamak üzere yığınak yapıyor şu anda. Stok yapıyor. Benim Çin'le rekabet konusunda ümidim yok.

>Bu bol para artık başımıza sorun olmaya başladı. Pandemiye karşı ilk başlarda çözümdü ama artık yük. Enflasyon yaratıyor, kazanç hırsını artırıyor, piyasa işleyişini sarsıyor. Türkiye'yi de etkiliyor bu.

Gübre desteğindeki %100 artış çiftçiyi memnun etmedi

Ali Ekber YILDIRIM

19 Şubat 2021 Cuma

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan önceki gün Bakanlar Kurulu toplantısından sonra buğday, arpa, yulaf ve çavdarda üreticilere dekar başına ödenecek olan 8 liralık gübre desteğini yüzde 100 artışla 16 liraya çıkardıklarını açıkladı. Diğer ürünlerde ise dekar başına 4 liradan 8 liraya çıkarılıyor. Ayrıca dekar başına 10 lira olan organik ve organomineral gübre desteğinin de 20 liraya çıkarıldığını söyledi. Desteklerin ilkbaharda ödeneceğini de belirtti.

Son 1 yılda gübre fiyatlarının uluslararası piyasalarda yaklaşık yüzde 100 oranında artması nedeniyle destek artışı yapıldığı ifade edildi. Desteğin yüzde 100 artırılması çiftçiyi memnun etmedi. Çiftçi, geçen yıl bu dönemde üre gübresinin tonunu 1650 liradan alırken bu yıl 3000 liradan alıyor. DAP gübresi 1850 liradan 3 bin 450 liraya yükseldi. Amonyum sülfat 950 liradan 1650 liraya çıktı. Bu nedenle gübre desteğinin hububatta dekar başına 8 liradan 16 liraya çıkarılması diğer ürünlerde 4 liradan 8 liraya çıkarılmasının artan fiyatlar karşısında yetersiz kaldığı ifade ediliyor.

Verilen destek 80 kiloda 1.5 kilo

Bölgeye, mevsimine, ürünün gelişimine, ekimin sulu veya kuru olmasına, topraktaki organik madde oranına göre farklı miktarlarda ve çeşitlerde gübre kullanılıyor. Çiftçilerin anlatımıyla artan gübre fiyatları nedeniyle buğdayda dekar başına ortalama 150 liralık gübre atılıyor. Bölgelere göre bu miktar artabilir veya biraz azalabilir. Miktar olarak ise dekar başına 80-90 kilo gübre kullanılıyor. Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın açıkladığı gübre desteği ortalama 150 liranın sadece 16 lirasını karşılıyor. Miktar olarak ise 80 kilo kabul edildiğinde bunun sadece 1.5 kilosu destek olarak verilmiş olacak.

Ürünler	2020 Gübre Desteği (TL/da)	Açıklanan artış
Fındık, yem bitkileri, çay, kuru soğan, kanola	4	8
Diğer ürünler, zeytin	4	8
Aspir	4	8
Buğday, arpa, çavdar, yulaf, tritikale	8	16
Çeltik, pamuk	4	8
Yağlık Ayçiçeği, soya,	4	8
Patates	4	8
Dane mısır	4	8
Nohut, mercimek, kuru fasulye	4	8
Katı organik-organomineral gübre	10	20

Diğer ürünlerde gübre desteği 4 yıldır artmamıştı

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın açıkladığı gübre desteğindeki yüzde 100 artış 4 yıl aradan sonra yapılmış oldu. 5 Kasım 2021 tarihinde açıklanan 2020 ürünü destekleri kapsamında hububat ürünlerinde gübre desteği dekar başına 4 liradan 8 liraya çıkarılırken gübre kullanımının en yaygın olduğu ürünlerden mısır, çeltik, ayçiçeği, şekerpancarı, soğan, patates, meyve ve sebzelerde gübre desteği ile ilgili herhangi bir artış yapılmamıştı. Önceki gün Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın yüzde yüz artış yapıldığını açıklaması ile 2017'den bu yana dekar başına 4 lira olan gübre desteği hububatta 16, diğer ürünlerde 8 lira olarak ödenecek.

Organik gübre kullanımı yüzde 1 bile değil

Organik gübre ve organomineral gübre desteği ise 2019 üretim yılında uygulanmaya başlandı. Dekar başına 10 lira destek ödeniyor. Şimdi 20 liraya çıkarıldı. Bu gübrelerin kullanımı toplam gübre tüketimindeki payı yüzde 1 bile değil.

2016'da destekler düşürülmüştü

Çiftçilere verilen gübre desteği 2016'dan önce bugüne göre çok daha yüksekti. 2016'da gübre ve mazot desteği birleştirilerek gübre desteği düşürüldü. Binalı Yıldırım'ın başbakanlığı döneminde «mazotun yarısı bizden» denilerek mazot desteğinde artış yapılırken gübre desteği dekar başına 4 lira ile sabitlendi. Çiftçi, 6 yıl önce 2015 üretim yılında hububat, yem bitkileri, baklagiller, yumrulu bitkiler, sebze ve meyve alanları için dekara 6 lira 60 kuruş, yağlı tohum ve endüstri bitkilerinde ise dekara 8 lira 25 kuruş gübre desteği alıyordu. En az destek verilen peyzaj ve süs bitkileri, özel çayır mera, orman emvali alanlar için bile dekara 4 lira 75 kuruş gübre desteği ödeniyordu. 2017'den bu yana çiftçi ne ekerse eksin dekara sadece 4 lira gübre desteği veriliyordu. Sadece 2020 ürünü için buğday, arpa, çavdar, yulaf ve tritikale için gübre desteği dekar başına 8 lira açıklandı. Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın açıklaması ile bu ürünlerde destek 16 liraya çıktı. Diğer tüm ürünlerde 2017'den beri gübre desteği dekar başına 4 lira ilken şimdi 8 liraya çıkarılmış oldu.

İrfan Donat

Et fiyatları, gıda enflasyonunun itici gücü olacak

18 Şubat 2021 Perşembe, 13:27

Geçen gün **Bloomberg**'te dikkat çekici bir **haber-analiz** okudum.

Küresel gıda fiyatlarının seyrini izlerken gözümüz daha çok **tahıl** ve **bitkisel yağ** grubundaki yukarı yönlü fiyat hareketlerine odaklanmış durumda ancak Bloomberg'in "**Gıda enflasyonu derinleştikçe dünya ete daha fazla ödeyecek**" başlıklı haber-analizi **et başta olmak üzere hayvansal ürün fiyatlarındaki trendi** de gözden kaçırmamamız gerektiğini hatırlatıyor.

Zira tahıl ve yağlı tohumlar tarafındaki gelişmelerin hem doğrudan hem de dolaylı yoldan etkilerini **et, süt ve diğer hayvansal ürünler** tarafında daha yoğun fiyat artışı hissedeceğimiz bir döneme giriyoruz.

Gıda maliyetleri, bir süre daha enflasyonla nasıl başa çıkılacağına dair geniş tartışmanın kritik bir parçası olarak gündemde kalacak.

Zira geçtiğimiz yılın son çeyreğinden itibaren dünyayı etkisi altına alan ve 2021'de de miras olarak kucağımızda bulduğumuz gıda enflasyonuna dair iyileşme sinyallerinden çok, daha da kötüye gideceğine dair işaretler ağırlık kazanıyor.

Covid-19 salgını, küresel manada **gıda tedarik zincirlerini** altüst etti. **Lojistik** tarafında yaşanan sorunlar **dış ticarete ezberleri** bozdu. **Arz-talep** tarafındaki oynaklık, **stok dengesindeki riskler** fiyatlarda yukarı yönlü ve uzun süreli bir belirsizlik yarattı.

Şimdilerde, özellikle **sığır, domuz ve kümes hayvanları** yetiştiren üreticiler, yedi yılın en yüksek mısır ve soya fasulyesi fiyatları yüzünden zor bir dönemden geçiyor. **Birçok ülkenin kendi iç dinamiklerine göre değişmekle birlikte** en

iyimser haliyle bile **üreticilerin yem maliyetleri en az yüzde 30 ve üzerinde arttı**. Sadece 1 Aralık 2020'den bu yana, Chicago'daki vadeli işlemlerde mısırdaki yüzde 29 ve soya fasulyesinde yüzde 19 artışı bir kenara not edelim.

Bloomberg'in haberine göre, dünyanın önde gelen şirketleri arasında yer alan **Tyson Foods** dahil çok sayıda üretici konumundaki firma, zarar etmemek adına **ürün fiyatlarında artışa gidiyor**.

Bu da **tedarik zincirlerinde domino etkisi yaratacağının** ve önümüzdeki aylarda dünya çapında **sığır, domuz ve tavuk için daha yüksek fiyat etiketleri** olarak karşımıza çıkacağının öncü göstergesi.

İngiliz tavuk ve hindi üreticisi **Traditional Norfolk Poultry**'nin Genel Müdürü Mark Gorton, durumu birkaç cümle ile şöyle özetliyor: “Yem fiyatlarının yükselip alçaldığı dönemlerde dengeyi bir şekilde sağlayabilirsiniz. Ancak hammadde fiyatlarının aralıksız ralli yaptığı bir dönemde bu işi dengelemeniz ve idare etmeniz imkansız hale gelir. İşiniz büyük ölçüde etkilenmeye başlar.”

ABD'de tahıl fiyatlarının en son 2012 yılında yaşanan kuraklıkta bu kadar yükseldiği ve et fiyatlarının dramatik şekilde arttığının hatırlatıldığı haberde, et fiyatlarının yeniden küresel gıda enflasyonunun itici gücü olmaya başlayacağına dikkat çekiliyor.

Dolayısıyla pandemiden kurtulmaya çalışan ekonomilerde önemli bir misyon üstlenen **merkez bankaları** ve **politika yapıcıların** bu tarafa da dikkat etmesinde fayda görülüyor.

Bloomberg'in haber-analizinde, “Normalleşme sürecini hızlandırması beklenen aşılardan ve trilyonlarca dolarlık mali teşvik programlarının, **bastırılmış tüketici talebini serbest bırakması** ve tüketici fiyatlarında bir artışa yol açması bekleniyor. ABD ve Avrupa tahvil piyasaları enflasyonun geri döndüğüne dair sinyaller gönderiyor. Amerikalıların geçen hafta bir yıllık enflasyon beklentileri 2014'ten bu yana en yüksek seviyeye yükseldi” yorumuna yer veriliyor.

YEM FİYATLARINI YÜKSELTEN FAKTÖRLER

Yem fiyatlarını neyin yönlendirdiğine gelince, bunun tek bir nedeni yok.

Pandemi sürecinde artan gıda milliyetçiliği ve beraberindeki “**korumacı - kısıtlayıcı önlemler**”, kuraklık başta olmak üzere **olumsuz hava koşullarının rekolte üzerinde yarattığı baskı**, artan **talep** gibi pek çok faktör yem hammadde fiyatlarını tetikleyen ana unsurlar arasında gösteriliyor.

Talep demişken...

Küresel manada en büyük **emtia alıcısı** olan **Çin**, talep dengelerini ve dolayısıyla fiyatları ciddi şekilde etkiliyor. Çin'de **Afrika domuz gribi vakasının ardından** yeniden toparlanarak artan ve büyüyen domuz çiftlikleri yem tarafında da Çin'in iştahını rekor seviyelerde artırıyor.

YENİ ZELANDA'DA FİYATLAR TARTIŞILIYOR

Et fiyatları dünyanın bir diğer ucundaki Yeni Zelanda'nın da gündeminde.

Üretiminin yüzde 90'dan fazlasını ihraç eder konumdaki Yeni Zelanda'da bile et fiyatlarındaki yüksek seyir tartışılıyor.

Ocak 2010'da 13.45 dolara mal olan bir kilogram dana biftek, eğer enflasyonla aynı oranda artmış olsaydı, 10 yıl içerisinde yüzde 17,8 yükselerek Aralık 2020'de 15.84 dolara mal olacaktı. Ama fiyat 2010'dan bu yana yüzde 57 artarak 20.5 dolar seviyesine çıktı. Diğer et ve et ürünlerinde de benzer bir fiyat artışı yaşanırken, Çin'deki toparlanma ve küresel manada artışa geçmesi beklenen hayvansal protein talebinin fiyatlar üzerinde baskı yaratmaya devam edeceği vurgulanıyor.

BREZİLYA'DA TAVUK YETİŞTİRME MALİYETİ %39 ARTTI

Bloomberg'in analizinde ihracatçı konumdaki başlıca ülkelerdeki et üreticilerinin, yüksek tahıl maliyetlerinin etkisini artarak hissettiği ve tüketici fiyatlarına da hissettirmeyi sürdüreceklerine yönelik tespitler yer alıyor.

Örneğin **kümes hayvancılığı üretimi ve ticaretinde** dünyanın en büyüğü konumundaki **Brezilya'da tavuk yetiştirme maliyeti**, yem nedeniyle geçen yıl **yüzde 39 arttı**. Sadece geçen ayki maliyet artışının yüzde 6 olduğu belirtiliyor.

Analistler, yüksek yem maliyetleri ve Covid-19 kısıtlamalarından kaynaklı talebin azalması nedeniyle **Avrupa'da hayvancılık işletmelerinin karlılığının azaldığına** dikkat çekiyor. Rabobank'ın kıdemli analisti Chenjun Pan'a göre, **bazı küçük domuz çiftlikleri** piyasadan çıkmak zorunda kalabilir.

Hatırlarsanız Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (**FAO**), Ocak ayında küresel gıda fiyatlarının **8 aydır yükseliş trendinde** olduğunu ve **6,5 yılın zirvesinin** görüldüğünü açıklamıştı.

Endeksin detayına baktığımız zaman da **FAO'nun küresel et fiyatları endeksinin dört aydır aralıksız arttığı** notunu da düşelim.

FAO, et fiyatlarındaki artışa temel gerekçe olarak şu tespitte bulunuyor: "Birçok Avrupa ülkesinden üretim ve ihracatı kısıtlayan **kuş gribi salgınları** sırasında, özellikle Brezilya'dan canlı küresel kümes hayvanı eti ithalatının başı çektiği canlı ithalat temelindeki kaygı ve riskler..."

Hemen bu tespitten devam edelim...

Analistler, hayvan hastalıkları salgınlarına dikkat çekerek, **Avrupa ve Asya'nın bazı bölgelerinde artış gösteren kuş gribi salgın vakalarının** da et fiyatlarının yükselişini destekleyebilecek bir diğer **risk faktörü** olarak yorumluyor.

Unutmayalım ki Afrika domuz ateşi adı verilen ölümcül domuz virüsü, Çin'de domuz sürülerini yok ettikten sonra bazı ülkelerde hala yayılıyor ve son zamanlarda **Filipinli bir domuz şirketinin sektörden çıkmasına** neden oldu.

FAO'nun kıdemli ekonomisti Upali Galketi Aratchilage, "Kesinlikle kâr marjlarının sıkıştırılmasını bekliyoruz ve o zaman üreticilerin bu fiyatı nasıl karşılayacaklarını düşünmeye başlaması gerekecek" uyarısında bulunuyor.

Çiftçilerin azalan kârlılık nedeniyle sürülerini küçültmelerinden ve bir kısmının da oyun dışı kalmasının ardından **arz kaynaklı sıkıntı** yüzünden perakende marketlerde et fiyatlarının daha da artmasına kaçınılmaz gözüyle bakılıyor. ABD'nin ulusal kooperatif bankası **CoBank'in ekonomisti Will Sawyer**, bunun da yem maliyeti enflasyonu ile artan tüketici fiyatları arasında zaman alan gecikmeli bir süreç olduğunu belirtiyor.

ABD'de çiftlik ve kümes hayvancılığı faaliyetleri, pandeminin ortasında düşük karlar nedeniyle **şimdiden daralmaya başladı**. Hükümet verilerine göre Aralık ayında Amerikan **domuz sürüsü** bir önceki yıla göre **yüzde 0,9** ve **sığır sürüsü** Ocak ayında **yüzde 0,2** düştü.

Kansas Hayvancılık Derneği Müdürü Clayton Huseman'a göre, maliyetle birlikte pazar ve diğer zorlu koşullar, çiftlik sahiplerinin ölçeğini küçültmeye sevk edecek. Huseman, "Önümüzdeki birkaç yıl içinde arzın daha da sıkılaşmasını bekliyoruz" diyor.

Hayvansal proteine geri dönüşün artması beklenen bir sürece girerken hayvancılığın içinde bulunduğu duruma bakar mısınız?

Arzın düştüğü, talebin arttığı bir ortamda fiyatların seyrini tahmin etmek zor olmasa gerek.

TÜRKİYE'DE DURUM NE?

Küresel ölçekte hayvancılık sektöründe artan yüksek maliyet baskısı altında Türkiye'nin uzun süredir yaşadığı bir sorunsal.

Hem et hem süt hem de yumurta üretimi tarafında belki de en kırılgan nokta yüksek girdi maliyetleri ve üretici satış fiyatları arasındaki dengesizlik.

Bu dengesizlik resmi verilere de yansımış durumda.

Örneğin **son 5 yılda dana karkas fiyatı yüzde 46 artmış**. Aynı dönemde **besi yemi fiyatı ise yüzde 106 yükselmiş**.

Dolayısıyla maliyetlerin önemli bir kısmının hala besicinin sırtında olduğunu söylemek yanlış olmaz.

ET/BESİ YEMİ PARİTESİ

Hatta **Et/besi yemi paritesi** de bunun teyit eder nitelikte.

Zira **5 yıl önce 1 kilogram dana karkas eti karşılığında 28 kilogram besi yemi** alınabilirken, **2020'de sadece 20 kilogram besi yemi** alınabilmiş.

Et/besi yemi paritesi de besici aleyhine işliyor.

Dün, **Bloomberg HT** ekranlarında yayınlanan **Tarım-Analiz** programında bu konulara da değindik.

TOBB Hayvancılık Meclisi Başkanı Mehmet Şahbaz, zarar eden üreticilerin bu işten çıkmaya başladığını ve hayvancılığın artık **babadan oğula geçen bir sektör olmaktan çıktığını** söyledi.

Son 1 yılda yüzde 50-60 oranında artan yem fiyatları besiciyi zorlarken, üreticinin karkas et satış fiyatı maliyetinin **altında** bir seyir izliyor.

“BESİCİ PERİŞAN OLDU”

Karkas etin satış fiyatı 39-40 TL seviyesinde iken aynı etin üretim maliyetinin 40 TL'nin üzerinde olduğunu ifade eden Şahbaz, şuan besicilerin zarar yazdıklarını belirtiyor.

Mehmet Şahbaz, "Geçen yıl karkas etin fiyatı 1 lira dahi artmadı. Artmamasının nedeni ise elimizde çok fazla ithal et bulunmasıydı. İthal et çok geldi ve günü doldu. Günü dolunca Et ve Süt Kurumu binlerce ton ithal eti piyasaya sürdü. İthal et, üreticiyi perişan etti. Bunun yanında pandeminin de etkisiyle kapanan işletmeler sonucu et tüketimi düştü ve besici zor bir sürece girdi. Etin üretim maliyeti yüzde 50-60 artarken, karkas etin fiyatı 1 lira dahi artmadı. Perişan olan üretici sektörden çıkmak zorunda kaldı. Bu zararın karşısında insanlar dayanamadı" dedi.

Mehmet Şahbaz, karkas et satış fiyatının en azından 46 TL seviyesinde olması gerektiğinin altını çizerek, "Türkiye'de enflasyonun yüzde 15 olduğundan yola çıkarak karkas etin fiyatı en az 46 TL olmalı ki besici enflasyona karşı ezilmesin" dedi.

İTHALATA DEĞİL ÜRETİM VE FİYAT İSTİKRARINA ODAKLANILMASI LAZIM

Pandemi öncesinde içeride **arz, talep ve fiyat dengesini sağlamanın en kolay ve kestirme yolu ithalat** idi. Ancak küresel tarım piyasalarındaki gidişat bize gösteriyor ki ithalat artık eskisi kadar ne kolay ve ne de ucuz olacak.

Yakın zamanda normalleşme süreciyle birlikte açılacak olan işletmeler ile hayvansal ürünlere talep artacak.

Arz tarafında yaşanan sıkıntı ve ithalat koşullarının eskisi kadar cazip olmaması içeride de fiyatları ister istemez arttıracak.

Ayakta kalabilen besiciler önümüzdeki dönemde **fiyatların arz-talep dengesizliği yüzünden toparlandığına** şahit olacaktır.

Ama öte yandan tüketici penceresinden baktığımızda ise gıda enflasyonu açısından sıkıntılı bir sürecin de bizi beklediğini tekrar not edelim.

Özetle, bir taraftan para kazanamayan üreticiyi küstürdüğümüz bir ortamda, diğer taraftan artacak olan talebe karşı hazırlıksız bir pozisyonda yakalanacağız.

"Teşvik, destek ya da hibe yoluyla bu işe yeni yatırımcı çekerim" diye düşünülüyorsa o da çok gerçekçi durmuyor.

Zira sektörün bu kadar belirsizlik yaşadığı ve öngörülebilirlik sorunu olan bir alana kim yatırım yapmak ister?

Bir girişimci, **sıfır risk ile mevduattan yüzde 17 getiri** elde edecek bir ortamda, **tüm riskleri üstlenerek enflasyon oranında dahi para kazanamadığından** yakınan bir sektöre yatırım yapar mı?

Cevabı siz verin...

"Mutluyum" diyenlerin oranı ilk kez yüzde 50'nin altına indi

Alaattin AKTAŞ

19 Şubat 2021 Cuma

- Mutlu olduğunu söyleyenlerin oranı 2020'de 18 yılın en düşük düzeyine gerileyerek ilk kez yüzde 50'nin altına indi.

- Artmış olmakla birlikte mutsuz olduğunu dile getirenlerin oranı yalnızca yüzde 14.5. Pandemi ekonomiyi böylesine alt üst etmiş ama her yedi kişiden yalnızca biri mutsuz, öyle mi!

- Bu tabloyu oluşturan, "mutsuzum" demekten çekinmek ve şükretme duygusunun ağır basması olabilir mi?

TÜİK 2003'ten bu yana her yıl vatandaşa soruyor: "Mutlu musun?" Yanıtlar üç grupta toplanıyor: "Evet mutluyum, hayır mutlu değilim, eh işte idare ediyorum."

2020 yılına ilişkin sonuçlar dün açıklandı. En dikkat çekici yön hiç kuşku yok ki mutlu olduğunu belirtenlerin oranının ilk kez yüzde 50'nin altına düşmüş olması.

Bu istatistik tam 18 yıldır oluşturuluyor ve ilk kez mutlu olduğunu söyleyenlerin oranı yarının altına iniyor.

Mutlu olduğunu söyleyenlerin oranı geçen yıl yüzde 48.2'de kaldı. Oran, 2019'da yüzde 52.4 düzeyindeydi.

TÜİK, mutlu ve mutsuz olduğunu söyleyenleri iki grupta topluyor; çok mutlular-mutsuzlar ve orta derece mutlular-mutsuzlar.

Bu ayırım ilginç bir sonuç veriyor. Geçen yıl genel anlamda mutlu olduğunu söyleyenlerin oranı her ne kadar düşmüşse de çok mutluyum diyenlerde düşüş değil tam tersine kayda değer bir artış var. 2019'da yüzde 6.6 düzeyinde bulunan çok mutlu olduğunu söyleyenlerin oranı geçen yıl yüzde 8.8'e çıktı. Orta derecede mutlu olduğunu ifade edenlerin oranı ise yüzde 45.7'den yüzde 39.4'e geriledi.

Acaba diğer ülkelerde olduğu gibi bizde de pandemi zenginleri türedi de bunlar o yüzden mi pek mutlu oldu? Her ne kadar mutluluk kaynağı anlamında para çok önemli gibi görünmüyor ve toplamdaki payı yüzde 5'i bile bulmuyorsa da bu akla gelmiyor değil.

Yüzde 14.5 mutsuz

2020'de genel tablo önceki yıla göre şöyle oluştu:

Mutlu olduğunu söyleyenlerden mutsuzlara ve ne mutlu ne mutsuz olduğunu dile getirenlere doğru bir geçiş var.

Mutsuz olduğunu ifade edenlerin oranı yüzde 13.1'den yüzde 14.5'e yükseldi.

Aynı şekilde ne mutlu ne mutsuz olduğunu belirtenlerin oranı yüzde 34.6'dan yüzde 37.3'e çıktı.

Yıllara göre mutluluk düzeyimiz (Yüzde)							
	Mutlu			Orta	Mutsuz		
		Çok mutlu	Mutlu			Mutsuz	Çok mutsuz
2003	59,6	12,0	47,6	33,2	7,3	5,6	1,7
2004	58,0	9,3	48,7	29,8	12,1	9,5	2,6
2005	57,6	9,1	48,5	29,5	12,8	9,9	2,9
2006	57,8	8,8	49,1	30,3	11,9	9,1	2,8
2007	60,2	8,7	51,5	28,8	11,0	8,8	2,2
2008	55,8	8,2	47,5	30,3	13,9	11,4	2,5
2009	54,3	7,7	46,6	31,1	14,6	11,5	3,1
2010	61,2	9,2	52,0	28,1	10,8	8,8	2,0
2011	62,1	8,5	53,6	28,0	9,9	8,0	1,9
2012	61,0	8,5	52,5	28,9	10,1	8,3	1,8
2013	59,0	9,6	49,5	30,2	10,8	8,2	2,6
2014	56,3	8,1	48,2	32,0	11,7	8,9	2,8
2015	56,6	7,9	48,6	32,0	11,4	8,8	2,6
2016	61,3	7,6	53,8	28,3	10,4	8,8	1,6
2017	58,0	7,2	50,8	30,9	11,1	8,9	2,1
2018	53,4	6,9	46,5	34,5	12,1	9,7	2,4
2019	52,4	6,6	45,7	34,6	13,1	9,9	3,1
2020	48,2	8,8	39,4	37,3	14,5	10,0	4,5

DİLE GETİRİLEN BU AMA GERÇEK SANKİ ÇOK DAHA FARKLI

Pandemi ekonomiyi alt üst etmiş, uygulanan yöntem yüzünden istatistiklere yansımıyor olsa da işsizlik alıp başını gitmiş, geçim zorluğu adeta zirve yapmış ama toplumun yalnızca yüzde 14.5'i mutsuz.

Çok mutsuz olduğunu söyleyenlerin oranı yalnızca ama yalnızca yüzde 4.5. Her 22 kişiden ancak biri çok mutsuzum diyor.

Niye böyle peki? Hemen akla o klasik düşünce gelmemeli, yani TÜİK'in verilerle oynadığı düşüncesi.

2019'a göre olumsuz yönde bir gelişme yaşanmış olmakla birlikte oranların yine de böyle görece olumlu sayılabilecek şekilde oluşmasında iki etkenin rolünden söz etmek mümkün.

Birincisi; "Mutsuzum" diyerek başımı belaya sokar mıyım, kaygısı olabilir.

Ama ikinci etken sanki daha baskın gibi...

Adeta genlerimize işlemiş bir şükretme duygusu var ya...

En kötü anımızda bile "Allah bugünümüzü aratmasın" demez miyiz...

Nasılsın, diye sorulduğunda "Şükür" demez miyiz...

"İdare ediyoruz, hamdolsun" demez miyiz...

Hiç kuşku yok ki TÜİK'in mutluluk sorusuna yanıt verenlerin çoğu durumları hiç iyi olmasa bile, mutlu olmasalar bile, çok ciddi geçim sıkıntısı çekiyor olsalar bile ya mutlu olduklarını söylemişlerdir ya da en fazla idare ettiklerini, yani ne mutlu ne mutsuz olduklarını dile getirmişlerdir.

Örümcek Ağı Teoremi üzerine örümcek ağı örmek!

Ferit Barış PARLAK

19 Şubat 2021 Cuma

Örümcek Ağı Teoremi üzerine örümcek ağı örmek!

Hacettepe Üniversitesi İktisat Bölümü'nde...

Tarım İktisadı dersini 3 kez almak zorunda kaldım...

★ ★ ★

“Örümcek Ağı Teoremi nedir? Örnek vererek anlatınız...”

★ ★ ★

Prof. Ahmet Şahinöz'ün (vize, final, bütünleme dahil...) her sınavda sorduğu soru...

★ ★ ★

Şaşırdık her sınavda sormasına...

“Diğer konuları bilmiyor herhalde!” diye şüpheyile bakardık Hoca'ya...

Haklıydık da kendimize göre, başka soru mu yoktu, yüzlerce teoremin olduğu tarım iktisadında!?

★ ★ ★

Şimdi anlıyorum O'nu...

Türkiye'nin en büyük sorununu, genç beyinlere, kazıya kazıya öğretmeye çalışıyordu...

★ ★ ★

Ve...

Şimdi görüyorum...

O sorunun, ortaokuldan başlanarak sorulması gerektiğini, her sınavda...

★ ★ ★

Tasarruf/ücret/istihdam/ üretim politikalarına yönelik araştırmalarıyla 60'lı yıllarda Britanya'nın büyüme modeline katkı sunan Macar İktisatçı Nicholas Kaldor geliştirmiş Örümcek Ağı Teoremi'ni...

★ ★ ★

Arz/talep esnekliklerinin durumuna göre piyasa arz-talep dengesinin bozulacağını ya da istikrara kavuşacağını söylüyor...

Talep esnekliği arz esnekliğinden büyükse, piyasa otomatik olarak denge sağlıyor...

Arz talepten büyükse, piyasa dengesi giderek bozuluyor ve denge için müdahale gerekiyor...

VELHASIL...

Basit anlatımla:

"Yatırımlar, o alanda, geçtiğimiz dönem oluşan fiyata/başarıya göre şekillenmemeli..." diyor...

★ ★ ★

"Soğan üretimi çok olduğunda fiyatı düşüyor..."

Zarar eden çiftçi, ertesi yıl soğan ekmeyince, fiyat yükseliyor...

Fiyat yükselince bütün çiftçiler tekrar soğana dönüp, çok ekince, fiyatlar düşüyor ve bu döngü plansız çiftçileri batırıyor..." diyor...

★ ★ ★

"Kafe/restoran/un fabrikası çok kazandırıyor diye kafe/restoran/un fabrikası kuranlar, kendi üzerine "örümcek ağı" örüyor!" diyor...

★ ★ ★

Bilime direnenin ağı takıldığını, bilimden uzak olanlar bilemiyor...

Abdulkadir Selvi

Gara'ya operasyon kararı nasıl alındı?

19 Şubat 2021

Milli Savunma Bakanı Hulusi Akar, "Örgütün Gara'da toplandığını takip ediyorduk. Özellikle son 5 ayda bu bölgede yoğunlaştıkları gözlemlendi" sözleriyle Gara'ya yapılan operasyonun önemini ortaya koydu.

PKK, Kandil'de baskı altına alınınca Sincar'ı aktif hale getirmiş. Sincar'a yönelik Türkiye'nin baskıları artınca da Gara'yı aktif hale getirmiş. Komuta kontrol merkezini Gara'ya taşımaya başlamış. Ayrıca Gara'nın Kandil ve Sincar'a göre daha avantajlı bir yönü var. Türkiye'ye 40 kilometre uzaklıkta ve şimdiye kadar operasyon yapılmamış. Gara'yı aktif hale getirerek, Türkiye'ye geçişleri kolaylaştırmış.

PKK sahada sıkıştıkça alternatif üretebilen bir terör örgütü. Türkiye'nin baskısıyla Bekaa'dan çıkarıldı ama ABD onları Kandil'e yerleştirdi. Kandil'de sıkışınca önce Sincar, sonra Gara'yı komuta kontrol merkezine dönüştürmeyi planladı. Ama bu kez başarılı olamadı.

Gara'ya son dönemlerde PKK'nın önemli isimlerinin gelip gittiği de tespit edilmiş.

DURAN KALKAN'IN İTİRAFI

PKK'nın ilk üç isminden biri olan Duran Kalkan, Gara operasyonunu, "Tarihin en ağır çatışmalarından biriydi" diye tanımladı. Terörist Kalkan, Türkiye'nin hedefini, "Gara operasyonunun temel amacı HPG'nin komuta kontrol merkezini işlemez hale getirmektir. Bu operasyonda temel hedef gerillanın komuta kontrol merkezini etkisiz kılmaktır" diye tanımladı.

Duran Kalkan bunu söylediğine göre demek ki Gara operasyonu hedefine ulaşmış.

SİVİLLERİN GARA'DA TUTULDUĞU İSTİHBARATI

5-6 yıldır PKK'nın elinde olan sivillerin Gara'da tutulduğu istihbaratı ekim ayında alınmış. Bilgi birkaç kaynak tarafından teyit edilince, Gara'ya yönelik operasyon hazırlıklarına başlanmış. Şubat ayı başında ise operasyonun düğmesine basılmış.

GARA, PKK'YI PANİKLETTİ

PKK'ın Gara bölgesini güvenli alan saydığı ve "TSK sadece uçakları ve SİHA ile ateş açar, sonra gider" diye düşündüğü ortaya çıktı. Ancak Gara'da kara operasyonunun yapılması PKK'nın yönetim kademelerinin paniklemesine yol açtı.

PKK'NIN ALDIĞI ÖNLEMLER

PKK'nın Gara operasyonundan sonra yeni önlemleri uygulamaya koyduğu belirlendi.

1)Gara bölgesinde daha önce iptal edilmiş olan gözcü uygulamasının başlatıldığı tespit edildi.

2)Bölgede bulunan PKK'nın üst düzey yöneticilerinin korumalarının artırıldığı, gizli sığınak yapılması dahil ilave önlemler alındığı belirlendi.

3)Firar olaylarına karşılık olarak teröristlerin tek olarak bulunmalarının yasaklandığı, 3-4 kişilik gruplar halinde bulunmalarının zorunlu hale getirildiği öğrenildi.

4)Gündüz açık havada hiçbir şekilde hareket edilmemesi talimatının verildiği tespit edildi.

5)Radyo, cep telefonu, tablet başta olmak üzere elektronik haberleşme cihazlarının toplandığı, bunların kullanılmasının yasaklandığı belirlendi.

YÜREĞİMİN SIZLADIĞI AN

Gara operasyonundan sonra PKK'nın yayın organlarını takip etmeye çalışıyorum. PKK'nın haber kanalı Gara'yla ilgili bir haber jeneriği yapmış. İzleyince içim sızladı.

Çünkü Türkiye Cumhuriyeti'ni kuran CHP önemli bir parti. Ana muhalefet olarak CHP önemli bir parti. Atatürk'ün partisi olarak CHP önemli bir parti. Dahası Türkiye'nin bölünmez bütünlüğü ve PKK ile mücadele açısından vazgeçilmez bir parti.

PKK terör örgütünün Gara'yla ilgili jeneriği terör örgütünün yöneticilerinden Duran Kalkan'ın Türkiye'yi suçlu gösteren konuşması ile başlıyor. Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın görüntüsü ekrana getirildikten sonra vurucu bir şekilde Kılıçdaroğlu'nun "13 şehidimizin sorumlusu Recep Tayyip Erdoğan'dır" sözü veriliyor.

Elbette ki bunu CHP hazırlamadı. Kılıçdaroğlu hazırlanması talimatını vermedi. Ama CHP Genel Başkanı'nın sözlerinin 13 insanımızı katleden terör örgütü PKK'ya ilham kaynağı olması...

Belli ki PKK, Kılıçdaroğlu'nun bu sözlerini jeneriklik bulmuş.

TWİTTER BAHÇELİ VE SOYLU'YA ŞAHİN, PKK'YA KUŞ

TWİTTER, İçişleri Bakanı **Süleyman Soylu** ile MHP Genel Başkanı **Devlet Bahçeli**'nin, Boğaziçi eylemleriyle ilgili tweet'lerine kısıtlama getirmişti. **Soylu**, tweet'inde "**LGBT sapkını**" yazdığı için, **Bahçeli**'nin Boğaziçi eylemlerine ilişkin tweet'i de "**nefret suçu**" kapsamında görülerek kısıtlanmıştı.

ABD Başkanı olduğu dönemde **Trump**'ın da tweet'ine de kısıtlama getiren Twitter her nedense Gara'da 13 sivil vatandaşımızın PKK tarafından katledilmesinden sonra terör örgütü mensuplarının başlattığı kampanyaya karşı sessiz kaldı.

5-6 yıldır ellerinde tuttıkları 13 sivili başlarına kurşun sıkarak şehit eden PKK'lılar, sosyal medyada Türkiye'yi sorumlu tutan kampanya başlattılar ama Twitter buna engel olmadı.

Bahçeli ve **Soylu**'ya şahin olan Twitter, söz konusu PKK terör örgütü olunca ambleminde olduğu gibi tam anlamıyla kuş oldu. Çifte standardınla bin yaşa Twitter...

DEMİRTAŞ BİLE PKK DEDİ

HDP'nin eski eş genel başkanı Selahattin Demirtaş, cezaevinde olmasına rağmen sosyal olaylara olan ilgisini attığı tweet'lerle gösteriyor. Demirtaş, Boğaziçi eylemlerine yakından destek verdi.

Serbest bırakılması için sık sık kampanya düzenlenen ve belli odaklar tarafından barış elçisi olarak gösterilmeye çalışılan Demirtaş, aralarında Yasin Börü'nün de bulunduğu 53 kişinin vahşi bir şekilde katledildiği Kobani olaylarının sorumlusu olduğu gerekçesiyle yargılanıyor. Kobani olaylarındaki tutumu nedeniyle Demirtaş'ı eleştirenlerden biriyim.

BARIŞ ELÇİSİ GİBİ SUNULUYOR

Çünkü Kobani olayları ve Hendek savaşları sırasında Demirtaş başta olmak üzere HDP'lilere, PKK'ya tavır koymaya çağırdık. Böylece HDP'nin iddia ettiği gibi Türkiye partisi olmasını istedik. Çünkü 7 Haziran seçimlerinde halkımız HDP'ye destek vermişti. Ama HDP yöneticileri PKK'ya karşı seslerini çıkarmadılar. Kandil'den gelen talimatları yerine getirdiler. Türkiye partisi olmak yerine PKK'nın siyasi uzantısı olarak devam etmeyi tercih ettiler.

TWEET'İ GELDİ

Ancak her büyük kırılma yeni bir sınav oluyor. 13 sivil vatandaşımızın PKK'nın katledilmesi de bunlardan biri. Türkiye birkaç gündür şehit cenazelerini kaldırıyor, millet olarak içimiz yanıyor. Bu olay karşısında Demirtaş'ın duruşunu merak ettim. Bu sabaha kadar bir tweet'i yoktu. Ancak haksızlık etmemek için sık sık tweet'lerini kontrol ettim. Sonra Demirtaş'ın, "PKK'nın elindeki 13 insanımızın katledilmiş olmasını açıkça kınıyorum" tweet'i geldi. Kılıçdaroğlu "PKK" diyemezken, Demirtaş'ın "PKK" demesini önemsedim. Ağır bir şekilde eleştirmeye hazırlanırken, yorumsuz bir şekilde paylaşmak istedim.

Kamu-özel iş birliğinde garabet

Esfender KORKMAZ

19 Şubat 2021

Yap-İşlet-Devret (YİD) modeli, bir kamu altyapı yatırımının veya hizmetinin finansmanı özel bir şirket tarafından karşılanarak gerçekleştirilmesi ve belirlenen bir süre için işletilmesi, süre sonunda özel sektörün işletmekte olduğu tesisleri bakımı yapılmış, eksiksiz ve işler durumda devlete devretmesidir.

Söz gelimi Göcek Tüneli'nin bir tarafı bu modele göre yapılmıştır. Kâr ve zararına devlet karışmıyor. 12 yıllık süre sonunda tünel devletin malı olacaktır.

Türkiye'de Kamu-özel iş birliği (**KÖİ**) ile yap-işlet devret modeli farklıdır. Çünkü KÖİ modelinde kâr müteahhidin, zarar halkındır. Böyle bir anlayış piyasa ekonomisi mantığına uymaz. Bu yolla yapılan köprüler, geçitler kara yolları, hastaneler ve hava alanları, kârı müteahhitlere ait olmak üzere, yap işlet devret modeline göre de yapılabilirdi. Ama modelde müteahhidin kârı talep garantisi ile sağlama bağlanmıştır. Zarar ise halka sosyalle edilmiştir.

Dahası altyapıyı yapmak devletin görevidir. Oysa ki bütçelerde yatırımlar için ayrılan pay, sermaye transferlerini de sayarsak en fazla bütçenin yüzde 6'sı kadardır. Ama talep garantili KÖİ projeleri, uzun süre bütçeyi esir alacaktır. Zaten bütçenin bir kısmı popülizme gidiyor. Bir kısmı da YÖİ'ye gidiyor. Daha da gidecektir. Bu defa gelecek iktidarların elinde bütçe kalmayacak. Yani KÖİ '*benden sonra tufan*' demektir. Mali ve siyasi olarak meyvesini iktidar topluyor, maliyetini gelecek iktidarlar ve halk çekecek. Bu bir cin fikir değil mi? Ama rasyonel ve iktisadi olmayan cin fikirler her zaman toplumun geleceğini ipotek altına almıştır.

Kalkınma Bakanlığı'nın "*Dünyada ve Türkiye'de Kamu-Özel İşbirliği Uygulamalarına*

İlişkin Gelişmeler" diye bir raporu var. Dünyadan KÖİ verileri verilmiş. Ama dünyada talep garantisi veren bizden başka ülke olmadığı yazılmıyor. İstisna olabilir. Ancak ben talep garantisi veren ülkeye rastlamadım.

Öte yandan, bu yayında yatırımların fizibilitesi ve devlete maliyetinin projeksiyonları yoktur. Bu konuda kimse bir şey bilmiyor. Halk neden vergi verdiğini iyi bilmelidir. Aksi halde vergiye karşı direnç artar.

Bildiğimiz tek doğru, bir otomobilin İstanbul'dan İzmir'e gidiş-geliş köprü ve yol paralarının 800 lira tuttuğudur. Yine Edirne'den İzmir'e bir TIR'ın gidiş dönüş parası 2000 TL'dir. Dünyada bir başka örneği olacağını sanmıyorum.

Ateş düştüğü yeri yakar. Bu maliyetlere katlanan halk da durumu anlamaya başladı. İstanbul Ekonomi Araştırma tarafından, 2-5 Şubat tarihlerinde Türkiye çapında yapılan anket sonuçlarına göre halkın çoğunluğu Kamu Özel İşbirliği anlaşmalarını yanlış buluyor.

Bu ankete katılanların;

- * Yüzde 53,1'i yatırımlar için vatandaşın vergisinin yeterli olacağını ve özel sektör ile iş birliğine gerek olmadığını,
- * Yüzde 55,1'i kamu özel sektör iş birliği projelerinin şeffaf yürütülmediğini,
- * Yüzde 68,5'i KÖİ yoluyla bazı şirketlere haksız kazanç sağlandığını,
- * Yüzde 62'si özel şirketlere altyapı projelerinde talep garantisi verilmesini doğru bulmadığını söylüyor.

İbrahim Kahveci

Bir zamanlar mutluluk vardı

Ne günlerdi ama o günler...

Kriz henüz bitmişti ama umutlar epeyce güçlüydü.

Özellikle beyaz yaka, yani üniversite mezunlarını daha sert vurmasına rağmen umutların da yeşermesinde bu kesim ön sıradaydı.

Neden olmasın ki? AK Parti diye yeni bir iktidar vardı. Özellikle demokrasi ve AB standartları hakkında sözleri beyaz yakalıları heyecanlandırıyordu.

2004 yılında ölçüm başlamış. Yükseköğretim mezunlarında mutluyum diyenlerin oranı yüzde 66,8... Mutsuzum diyenlerin oranı ise sadece yüzde 7,7...

Üniversite mezunlarında bu seviyeler aslında 2012 yılına kadar korunuyor. Özellikle 2014 sonrası üniversite mezunlarında müthiş bir düşüş yaşanıyor.

2014 yılında yüzde 60,2 olan mutluyum diyenlerin oranı artık yüzde 46,1'de. Mutsuzum diyenlerin oranı da yüzde 9,5'ten yüzde 14,6'ya çıkıyor.

Acaba toplumun diğer kesimlerinde durum nasıl oluyor?

Şu mutluluk işi aslında ülkemizdeki politik söylemleri de yansıtıyor. Gelin verilerle anlatalım.

2004 yılında lise altı eğitililerin mutluyum diyenlerin oranı yüzde 56,8 ile üniversite mezunlarından 10 puan daha geridedir.

Üniversite mezunlarında mutluluk oranı 2014 sonrası çöküyor dedik ya, bakalım lise altı eğitililerde bu ne olmuş?

2014 yılında lise altı eğitililerde mutluyum diyenlerin oranı yüzde 56,2 seviyesindedir. Ama o da ne? 2016 yılında bu oran yüzde 62,6'ya yükseliyor.

Veya bir başka noktadan daha izah edelim:

2004 yılında üniversite bitirenlerin mutluluk oranı yüzde 66,8 ila lise altı eğitilmişlerden 10 puan daha yüksektir. 2014 sonrasında üniversite mezunlarının mutluluk oranı artık lise altı eğitimlilerin gerisine düşüyor.

Ve 2020 yılı...

Üniversite mezunlarında mutluyum diyenlerin oranı yüzde 46,1 iken, bu oran lise altı eğitimlilerde yüzde 49,6 seviyesindedir.

Artık okumuşlar mutsuz ama daha az eğitimliler daha mutlu. Ama genel bir düşüş olduğunu da belirtelim. Lise altı eğitimlilerde de mutluyum diyenlerin oranı 2016 sonrası düşmeye başlıyor. Özellikle ortaöğretim mezunlarında düşüş oldukça hızlı.

Burada bir noktaya daha dikkat çekmek gerekiyor.

2001 krizi sonrası süreçte AK Parti özellikle yükseköğretim kuşağında ciddi beğeni topluyordu.

Oysa bu tablo sürdürülemedi ve 2015 sonrası özellikle bu tablo lise altı eğitimlilere geçti.

2004'lerde ve devamı 2012'ye kadar sürede üniversiteliler kesiminde oluşan olumlu beklenti, artık yerini lise altı eğitimlilere bırakmış oldu.

2012 yılında bir okul bitirmemiş olan kesimde mutluyum diyenlerin oranı yüzde 55,0 seviyesinden 2016 yılında yüzde 63,5'e çıkıyor. Ya da ilköğretim mezunlarında 2012 yılında mutluyum diyenlerin oranı yüzde 60,0 seviyesinden 2016 yılında yüzde 62,9'a yükseliyor. Oysa aynı dönemde üniversite mezunlarında mutluyum diyenlerin oranı yüzde 67,4'den 2016 yılında yüzde 60,2'ye geriliyor.

İnsan burada şu soruyu sormadan edemiyor elbette...

1- Son 5 yılda üniversite mezunları iş bulmaya devam ediyor. Hatta lise mezunlarının bile üzerine çıktılar ve son iki yılda bile iş buluyorlar. Ama özellikle lise altı eğitimliler iş bulmayı bırakın, 2,5 milyonu mevcut işini bile kaybetti.

2- Lise altı eğitimliler krizle beraber çocuk sayılarında çok hızlı düşüş yaşıyor. Evlat sahibi bile olmakta artık çok daha sınırlı durumdalar.

O zaman bu mutluyum diyenlerin mutluluğu nereden geliyor?

19.02.2021

Ya da gelecek bakışı hangi kesimde daha etkin rol oynuyor?

İşin özetini de verelim mi?

Rakamlar aslında her şeyi veriyor...Söze gerek var mı?

Bir zamanlar mutlu bir ülkeydik. Şimdi ise beka meselemiz, varlık davamız, şer güçlerle mücadelemiz var...

Yerli ve Milli davada mutluluğumuz kaybolmuşsa ne olacak ki? Dünya mı yıkılıyor... Biraz da mutsuz olalım bu hayatta...

Yönetim böyle diyor...

19 Şubat 2021, Cuma

BAŞYAZIMEHMET BARLAS

Her iki Türk'ten biri yurt dışına göç etmek mi istiyormuş?

Alman gazetelerinden "Der Tagesspiegel", Türkiye'yle ilgili "**Neden iki Türk'ten biri ülkeyi terk etmek istiyor?**" başlıklı yorum analizinde son ekonomik duruma ve artan işsizliğe değinmiş.

Göç mü, sığınma mı?

Gazetenin analizine ayrıntılarıyla girmeden, bu göç konusunda söylememiz gerekenler var. Örneğin, benim okuduğum Hukuk Fakültesi'nde de Almanya'dan Türkiye'ye göç eden, daha doğrusu iltica eden bilim adamları hocaydı. Ayrıca Hitler dönemi Almanya'sından 400 bin kadar Alman esir-göçmen Sovyetler Birliği'nde yaşıyordu. Einstein gibi ünlü Alman göçmenleri, ekonomik nedenlerle mi ülkelerini terk ettiler?

Göçmenler ülkesi

Bu göç etmek isteğine değinen yorumlarda hata yapmamak gerekir. Örneğin, bugün Amerika Birleşik Devletleri denilen ülke "**Göçmenler ülkesi**" değil midir? Bu insanların hepsi ekonomik nedenle göç etmemişlerdir ki. Aralarında Protestanlar da vardır. Aynı şekilde Amerika kıtasının güneyindeki İspanyolca ve Portekizce konuşan göçmenleri de unutmayalım. Ya da Avustralya ve Yeni Zelanda göçmenlerinin dedeleri, eski mahkûmlar değil midir?

Misafir işçiler

1961'de Milli Gençlik Teşkilatı Genel Sekreteri'ydim. Alman öğrenci örgütünden bir yazı geldi. Bu yazıda Almanların Türk öğrencileri misafir edip ağırlamak istediği yazıyordu. Ben Hukuk ve İktisat fakültelerinden 10 öğrenci gönderdim yaz tatiline Almanya'ya... Sonbaharda derikemik döndüler. Almanlar bunları önce elma toplamak için, sonra da bir parke fabrikasında çalıştırmışlar. Kısacası "**Misafir**" ve "**İşçi**" kavramları onlar için böyle bir şeydir.

Bazı sorular

Alman gazetesi, "**Yeni bir ankete göre, neredeyse her iki Türk yurtdışında yaşamak istiyor. Erdoğan'ın AKP'sinden her üç seçmenden biri Türkiye'den**

19.02.2021

ayrılmak istiyor" demiş. Merak ediyorum. Neden bu Almanlar emekli olunca ya İspanya'ya ya da Türkiye'ye yerleşmek isterler? Ayrıca Almanya'daki misafir- Türk işçilerinin kuşaklar boyu neden kendi anavatanlarına birikimlerini gönderdiklerini anlayabiliyorlar mı?